

Głos Wielkopolski

Rok II

Poznań, czwartek 7 marca 1946 r.

Nr 65 (369)

Wies dla siebie

Nieodłącznym obrazem życia polskiej wsi była do niedawna nędza. Rolnicy pracujący w pocie czoła na pańskich gruntach byli traktowani po większej części jedynie jako siła robocza i wykorzystywani przez właścicieli wielkich majątków w celu zwiększenia ich prywatnego stanu posiadania. W tych warunkach najważniejszym problemem dla człowieka wsi stawała się jego egzystencja, a wszystko co istniało poza jej prymitywem nigdy nie mogło być osiągalne. Część rolników pracujących na własnych gospodarstwach, przy słabej organizacji rolnictwa w kraju, gospodarzyła w najskromniejszych warunkach, nie będąc w stanie wykorzystać możliwości produkcyjnych jakie dawały narzędzia sztuczne, narzędzia czy nowoczesne maszyny rolnicze. Taki stan rzeczy w najprzeróżniejszy sposób odbijał się na ekonomicznym i kulturalnym stanie wsi. Rolnik często godołwał na przedwioń, sprzedając zboża „na pniu” zmuszony był ratować swoją rodzinę i gospodarstwo, wreszcie zapożyczał się podpisując zobowiązania finansowe, przez co wisiła nad nim wieczna zbroda długów.

Wies słaba gospodarzo ciągle tkwiła korzeniami w przeszłości, a wszelkie zdobycze socjalne czy kulturalne nigdy nie miały do niej dostępu.

Ten kierunek uwstecznienia wsi należy na szczęście bezpowrotnie do przeszłości. Wprawdzie i dzisiaj jest na wsi bieda, jeszcze dzisiaj wies boryka się z ogromnymi brakami i trudnościami — przyczyny jednak obecnego stanu wywodzą się z wojny. Na skutek tej klęski rolnictwo poniosło straty w wysokości 23 miliardów zł. W samym inwentarzu żywym straciła wies prawie 3 miliardy zł, a braki w pogłowie oblicza się na około 2 miliony koni, około 8 i pół miliona bydła i na 10 milionów świń i owiec. Dodac do tego należy, że okupant ograbił nasz kraj kompletnie ze wszelkich zapasów żywności, że nad naszym wojennym życiem zaciążyły potworne straty gospodarcze; dość wspomnieć, iż ogromnisze obliczany jest na 100 miliardów zł przedwojennych, co równa się 50-letniemu budżetowi państwa polskiego przed wojną.

Mimo tych ogromnych strat położenie wsi polskiej jest dzisiaj pod wielu względami szczęśliwsze. W myśl wytycznych zawartych w manifestie lipcowym P. K. W. N. oraz w wyniku reformy rolnej, chłop polski uzyskał ziemię na własność. Milion czterysta hektarów ziemi przeszło w ręce czterystu tysięcy rodzin chłopskich tj. ponad 2 milionów ludzi, dalsze czterysta tysięcy hektarów zużyto na stworzenie szkół rolniczych, gospodarstw przykładowych, instytucji społecznych i resztek przekazanych Samopomocy Chłopskiej, wreszcie upaństwowiono wszystkie prywatne lasy.

Wyzwolona od wszelkiego ucisku i zależności wies polska stanęła na rozwojowym starcie. Podobnie jak ludność miast również i ludność wsi przeszła w okresie wojny głęboki wstrząs psychiczny, który spowodował u niej w poważnej mierze przeobrażenie pojęć. Wies tworząca dzisiaj siłę współdziałającą w Polsce, ma swoich światłych działaczy, ma i ludzi na odpowiednich stanowiskach. Dziś wspólnie z tymi, którzy torują drogę demokracji polskiej wies szuka najlepszych dróg dla podniesienia swego dobrobytu i kultury. I nie może być inaczej. Nie może być mowy o odrodzeniu Polski bez wsi — stanowiącej jej naturalne źródło społeczno-gospodarcze — nie może być mowy o odbudowie Polski bez odbudowy wsi.

I dlatego plan inwestycyjny obok odbudowy stolicy, portów, komunikacji i zagospodarowania ziem odzyskanych obejmuje szerokim zasięgiem także i wies. Program odbudowy wsi ustalony na bieżący rok i zatwierdzony przez Komitet Ekonomiczny Rady Ministrów, przewiduje odbudowę 50 tys. gospodarstw. W tej liczbie 30 tys. gospodarstw będzie korzystało z kredytu drzewnego i w materiałach

Polska w opinii parlamentarzystów angielskich

Londyn (obsł. wł.). Delegacja parlamentarzystów angielskich, składająca się z 5 socjalistów, 2 konserwatystów i 1 komunisty, która niedawno odwiedziła Polskę ogłosiła kilkunastostronowy raport obrazujący stosunki panujące u nas. „Niedostatek i niska stopa życiowa — podają parlamentarzyści angielscy w swoim raporcie — są następstwem niewystarczającej ilości żywności w kraju, który nie może zaopatrywać ludności w dostateczne racje żywnościowe. Jakkolwiek jednak przekonani są, że nie widać oznak klęski głodowej, chociaż wielu uskarża się na niewystarczającą ilość żywności.

Aby nie dopuścić do inflacji rząd umyślnie utrzymuje niskie płace. Polityka ta okazała się rozsądną i ceny mają tendencję zniżkową.

Ważnym czynnikiem w odbudowie Polski jest pomoc UNRRY. Jakkolwiek na tym polu jest dużo do zrobienia zwłaszcza jeżeli idzie o surowce i ma-

szyn. Na ogół cała ludność polska walczy energicznie z trudnościami. Nie byliśmy w stanie dołączyć do siebie sprawy z postępów, jakie osiągnęła Polska. Z uzyskanych jednak informacji co do wielu dziedzin możemy przekonać się o sobie, że uczyniono wiele, mimo strasznych trudności, na jakie natrafiał rząd przy odbudowie kraju.

Jeżeli chodzi o sprawy gospodarcze, w raporcie wymieniono reformy przeprowadzone w Polsce a mianowicie: wprowadzono reformę rolną, która zdaniami parlamentarzystów, spotkała się z powszechną aprobatą i ustawą o nacjonalizacji przemysłu. Raport podkreśla, że rząd zdecydował się na zapłacenie odszkodowania za fabryki mimo opozycji PSL.

Przechodząc do problemów społecznych raport omawia warunki bytowania w Polsce. Warunki mieszkaniowe na terenie Polski są oplakane. Zda-

rzają się wypadki, że ludzie mieszkają w piwnicach i w zaimprovizowanych izbach wśród ruin. W ocaltach domach panuje przepalenie, w zachodniej części kraju sytuacja jest nieco lepsza. Odbudowa posuwa się naprzód, przy czym na wsi używa się jako budulca drzewa.

Warunki panujące w okresie okupacji niszczyły zdrowie większej części ludności. Odsetek dzieci chorych na gruźlicę jest w całym kraju wysoki, śmiertelność wśród dzieci przekracza w niektórych okolicach 50%. Zaręczyliście 1 milion wypadków zająca gruźlicą. Liczebnie stan zdrowych dzieci w szkołach średnich wydaje się dobry, jednakże w szkołach powszechnych widać wyraźne oznaki niedożywienia. W raporcie zaznaczono, że rząd udziela Żydom pomocy w osiedlaniu się i zwalcza elementy antysemitki.

W sprawie wyborów i w sprawie utworzenia bloku wyborczego — parlamentarzyści tak oceniają sytuację: wiele argumentów przemawiało by za utworzeniem bloku wyborczego. Partie zdają sobie sprawę z tego, że odczuwana najwęższą potrzebą Polski jest nauczyć się współpracy w dziedzinie politycznej i uważają, że w interesie pokoju pomiędzy partiami politycznymi w sprawie odbudowy gospodarczej Polski, niezbędne jest obecnie utworzenie wspólnego bloku wyborczego, który byłby oparty na podstawie reprezentacyjnego rządu uzgodnionego między partiami.

Ominowicie główne zagadnienia polityki zagranicznej Polski, raport zwraca uwagę na ważne problemy istniejące w stosunku do Anglii. Jest to:

1. sprawa powrotu wojska polskiego do kraju,
2. fakt popierania i finansowania wrogięj rządowi polskiemu akcji Andersa,
3. sprawa ziota polskiego w Anglii.

Rząd polski liczy na poparcie w udzieleniu pomocy dla odbudowy gospodarstwa narodowego.

Odpowiedzi na życzenia przesłane do Moskwy

Warszawa (obsł. wł.). W odpowiedzi na szereg depesz przesłanych rządowi Związku Radzieckiego z okazji 28 rocznicy powstania Armii Czerwonej, wpłynęła następująca depesza do wiceprezydenta KRN:

„Dziękuję Panu, za Pańskie przyjazne życzenia w związku z rocznicą powstania Czerwonej Armii. Podpisano: Kalinin.”

Do Premiera Rządu RP. ob. Osóbki-Morawskiego:

„Proszę Pana, Panie Premierze, przyjąć słowa wdzięczności za Pańskie życzenia w związku z

28 rocznicą Czerwonej Armii. Podpisano: Józef Stalin.”

Marszałek Rola-Zymlerski i gen. Spychalski otrzymali również depeszę od Generalissimusa Stalina i komisarza spraw zagranicznych Molotowa, w których wyrażona jest wdzięczność za przyjazne życzenia, nadesłane z okazji 28 rocznicy powstania Armii Czerwonej i życzenia pomysłowości w dziele odbudowy i rozwoju Wojska Polskiego.

Podobną depeszę otrzymał również wicepremier Mikojajewicz.

Korpus Andersa zostanie rozwiązany

Londyn (PAP). W londyńskich kołach politycznych utrzymuje się, że Anders został wezwany do Londynu, gdzie otrzyma od ministra spraw zagranicznych Bevin'a i ministra wojny Lawsona rozkaz przeprowadzenia demobilizacji II korpusu. W połowie marca br. odbędzie się nowy plebiscyt wśród żołnierzy polskich w sprawie powrotu do kraju. Powrót ich ma nastąpić po przeprowadzeniu demobilizacji.

Paryz (obsł. wł.). Sprawa powrotu Wojska Polskiego zaleca coraz to szersze kręgi i jak można wnioskować z wypowiedzi prasy zagranicznej przybera realne kształty. Zdaniem niektórych pism paryskich deklaracja dająca gwarancję bezpiecznego powrotu i życia w Polsce przyczyni się, że większość żołnierzy powróci do Polski.

Hoover na czele akcji pomocy żywnościowej

Waszyngton (obsł. wł.). Polska Agencja Prasowa donosi, że na prośbę prezydenta Trumana do Europy uda się przewodniczącą nowo utworzonej Amerykańskiej Rady Żywnościowej, były prezydent Stanów Zjednoczonych Hoover. Hoover przybędzie na kontynent celem zapozna-

nia się na miejscu z sytuacją państw zniszczonych przez wojnę. Jak wiadomo, ten wielki masz stanu przebywał już wielokrotnie w Polsce, kierując akcją pomocy po pierwszej wojnie światowej i odwiedził nasz kraj na długo przed drugą wojną światową.

Po deklaracji trzech mocarstw w sprawie Hiszpanii Ogólne rozczarowanie

Londyn (obsł. wł.). Brytyjska prasa liberalna i lewicowa, wyraża rozczarowanie z powodu słabości i niezdeterminowanego tonu deklaracji trzech mocarstw w sprawie Hiszpanii. Dyplomaci tutejsi korespondenci tych pism są zdania, że nowa deklaracja jest bardziej ugodowa niż deklaracja byłego premiera Churchilla z 1943 roku.

Nowy Jork (obsł. wł.). Wśród opublikowanych przez amerykański Departament Stanu dokumentów hiszpańskich znajduje się między innymi, memoriał ambasadora niemieckiego w Madrycie Stohlera, w którym przypominał rządowi hiszpańskiemu umowę z czerwca 1940 roku i domagał się przystąpienia Hiszpanii do wojny. Ogłoszono również pismo gen. Franco do Mussoliniego, w którym wyraża się on z entuzjazmem o tak zwanym „nowym porządku w Europie” i domaga się przyspieszenia dostaw do przygotowania ataku na Gibraltar.

Ciekawą jest również protokół konferencji, która odbyła się 23 października 1940 roku pomiędzy

Franco a Hitlerem. Hiszpański gen. Franco rozpoczął wówczas rozmowę następującymi słowami: „Hiszpania będzie szczęśliwa, gdy będzie mogła walczyć u boku Niemiec”.

Londyn (obsł. wł.). Jak donosi agencja Reuters, rząd brytyjski odrzucił propozycję Francji w myśl której sprawa Hiszpanii powinna być przekazana Radzie Bezpieczeństwa ONZ. Nota rządu brytyjskiego w tej kwestii, została doręczona francuskiemu ministrowi spraw zagranicznych Bidaultowi przez brytyjskiego ambasadora.

Waszyngton (obsł. wł.). Agencja Reutersa donosi, że zdaniem kół dobrze poinformowanych w Waszyngtonie, należy się liczyć, że gen. Franco nastąpi pod naciskiem kół wojskowych i w wyniku tego w Hiszpanii zostanie utworzony nowy rząd tymczasowy. Jak wemy rozwiązaną sprawę Hiszpanii jeszcze nie nastąpiło, tym niemniej sprawy ta znajduje się na porządku dziennym świata a pozycja gen. Franco jest mocno zachwiana.

budowlanych oraz z kredytów gotówkowych, pozostałe 20 tys. gospodarstw z pomocy w drewnie. Gospodarstwa odbudowujące się z materiałów ogniotrwałych będą korzystać z jeszcze wyższych norm pomocy. W ciągu bieżącego roku przewiduje się ponadto budowę 25 tys. izb barakowych na terenach najbardziej zniszczonych wojną. Równocześnie bardziej zniszczonych gospodarstw toczyć się będzie z odbudową gospodarstw toczyć się będzie nadal praca nad wzmocnieniem potencjału gospodarczego wsi.

Wies musi ocenić znaczenie zbiorowego podejmowania wysiłków, a chłop winien się stać pionierem postępu nie tylko własnego gospodarstwa ale i całego kraju. Wsłodziłoby nam własnym wysiłkiem w krzewieniu oświaty rolniczej, w organizacji rolnictwa, w ruchu

spółdzielczym, dążyć do postępu gospodarki polowej przez zwiększenie uprawy powierzchni, przez postęp w uprawie ziemi, stosowanie nawozów sztucznych i maszyn, powinien wreszcie rozwijać gospodarkę hodowlaną.

Państwo nie pozostawia wsi samej sobie, lecz we wszystkich wysiłkach przychodzi jej z pomocą. Uruchamia dogodną akcję kredytową, gotówkową i towarową, dostarcza rolnikom nawozy sztuczne, sprowadza z zagranicy tysiące rasowych koni i krów. Pracuje nad elektryfikacją wsi, a co za tym idzie i jej radiofonizacją, nad regulacją rzek niszczących ziemię zagospodarowane. Państwo organizuje służbę zdrowia na wsi, popiera wysiłki w kierunku rozwoju kultury i opieki społecznej, wreszcie dba o rozwój oświaty

Przed wiosennym siewem

Zbliża się wiosna, a z nią nasze rolnictwo stanie przed najważniejszym zadaniem — wiosennym siewem. Już dzisiaj większość rolników myśli z troską o tym okresie pracy, mającym decydujące znaczenie dla późniejszego zbioru plonów. Troska rolników jest zupełnie słuszna. W okresie wojny okupant prowadząc przeważnie rabunkową gospodarkę spowodował znaczne wyczerpanie gleby. Stan ziemi nie mógł ulec poprawie w ub. roku, kiedy rolnictwo spotkało się z ogromnymi trudnościami powojennymi, a więc brakiem sprzętów, ziarna siewnego, a zwłaszcza nawozów. Dzisiaj, choć wies nadal brakuje do odczucia, przecież nie w tym stopniu co przed rokiem. Już pracują w terenie pierwsze maszyny, w ciągu roku zwiększyło się pogłowie bydła, żył i Państwo w miarę możliwości przychodzi rolnikowi z pomocą. Przykładem takiej pomocy jest prowadzona obecnie akcja „nawóz za zboże”. Już w najbliższym okresie wiosennym rolnictwo otrzyma znaczne ilości nawozów, bo około 160 tys. ton, nie licząc 50 tys. ton przeznaczonych na uprawy specjalne tj. pod buraki cukrowe, nasiona oleiste itd. Ponadto na podstawie umowy ze Związkiem Radzieckim otrzymamy wkrótce dalsze ilości nawozów i te również zostaną oddane do dyspozycji rolnictwa. Zasady rozdziału nawozów w ramach akcji „nawóz za zboże” są następujące: rolnicy, którzy do 15 lutego br. oddali 50% świadczeń, mogą nabyć nawozy, wymieniając 100 kg żyta na 100 kg nawozów. Ci zaś, którzy oddali świadczenia w całości, za 100 kg żyta otrzymują 150 kg nawozów sztucznych.

Rady Narodowe jak i wszystkie czynniki polityczne i społeczne powinny pamiętać, że troska o zaopatrzenie ludności miast w żywność winna polegać na uwzględnieniu wsi o celowości akcji „nawóz za zboże”. Wies zaś we własnym dobrze zrozumianym interesie winna jak najrychlej oddać świadczenia, by uzyskać nawozy tak konieczne przy wiosennej uprawie roli. (t)

Przez zakładanie nowych szkół czy burs dla dzieci rolników.

Spełnienie tych wszystkich zadań wymaga odpowiednich środków pieniężnych. Przez rozpisanie pożyczki wewnętrznej dąży się do zmobilizowania finansów, by zrealizować plan inwestycyjny i odbudowy. Premiowa Pożyczka Odbudowy da nie tylko korzyści ogólne krajowi, ale i osobiste subskrybentom przez możliwość wylosowania premii wynoszącej od 4 tys. do 500 tys. zł, a posiadaczom obligacji rozmaite przywileje.

Pożyczka ma służyć także i wsi. Z tego względu wies winna ją subskrybować w miarę możliwości w jak najszerszym zakresie, w myśl własnego dobrze pojętego interesu.

Józef Tulasiewicz

Naród pragnie pokoju wewnętrznego

Przemówienie premiera Osóbki-Morawskiego i wicepremiera Gomółki

W Warszawie odbyła się wspólna konferencja Partii Robotniczej i Polskiej Partii Socjalistycznej na której premier Osóbka-Morawski i wicepremier Władysław Gomółka wygłosili przemówienia, oświetlające obecną sytuację polityczną w kraju.

PRZEMÓWIENIE PREMIERA

Na wstępie swego przemówienia premier Osóbka-Morawski scharakteryzował trzy etapy stosunków politycznych od chwili uwolnienia, z których etap obecny rozpoczął się od utworzenia Rządu Jedności Narodowej. Zdawało się, że okres ten stoi pod znakiem przystąpienia do współpracy w rządzie z wicepremierem Mikołajczykiem na czele, prowadziła od początku politykę siedzenia na dwóch stołkach. Trzeba więc konieczność wyjaśnić sytuację. Skoro PSL odrzuciło propozycję szerszej współpracy dla odbudowy kraju i wspólnej walki z obzem reakcyjnym, należy stwierdzić, że PSL chce czegoś innego niż my, że ma inny program polityczno-społeczny niż my i że nie można liczyć na jego lojalną współpracę z obzem demokratycznym.

JAKĄ BYŁA „DEMOKRACJA” LONDYŃSKA?

Tym, którzy mówią, że w Polsce nie ma dziś w pełni demokracji, trzeba przypomnieć, jaka demokracja wyznawał obóz wicepremiera Mikołajczyka w Londynie i jego zwolniczy w kraju. Mówią, że KRN nie jest parlamentem demokratycznym, bo nie została wybrana w wolnych wyborach. Zapomnieli oni, że ich „Parlament” — Rada Jedności Narodowej, mianowana przez delegata „rządu” londyńskiego z kilkunastu osób, była bardziej niedemokratyczna.

Należy przypomnieć tym panom, którzy mówią o braku demokracji, że w konspiracji zapadła uchwała kół londyńskich, iż w Polsce mają być tylko cztery partie polityczne. Te partie polityczne to miały być: endecja, Stronnictwo Pracy, WRN, i PSL.

Premier przypomniał następnie, że ci panowie, którzy dzisiaj tyle mówią o demokracji, zawitali swoje porachunki walkami bratobójczymi. Oni też złamali umowę moskiewską, przede wszystkim dlatego, że przyszli do rządu dla uprzejmienia opozycji, a nie dla współpracy z nami. Nie można też przeczyć charakterystycznego zjawiska powiązania przeciwników politycznych demokracji w kraju z pewnymi kołami na terenie międzynarodowym. Istnieje jakis druty telegraficzne między PSL a naszymi przeciwnikami za granicą. Gdy z ręki reakcji psł-owców, to w parlamencie brytyjskim są interpelacje i oskarżenia, że robi to nasze Bezpieczeństwo, a gdy zginie ponad 2 000 demokratów, to w parlamencie brytyjskim nie było o tym mowy.

NIE DOPUŚCIMY DO ZAMĘTU

W zakończeniu swego przemówienia stwierdził premier, że najważniejszym zadaniem jest utrzymanie władzy politycznej w rękach sił pracy. Jest to konieczne dla uniknięcia walk bratobójczych i nowego okresu zamętu politycznego i gospodarczego. Jest to konieczne, aby zbudować Polskę nie na 20 lat, ale na wieki całej.

Tylko demokracja może taką Polskę odbudować z ruin i może być gwarantką zdrowej służby polityki i utrwalenia niepodległości. Dlatego też nawet bez PSL czy bez Partii Pracy, to cztery stronnictwa demokratyczne, które w najcięższym okresie lubelskim budowały nową Polskę, muszą zdjąć większość i zbudować ją, jeśli możliwe będą wszystkim chłopom, pracownikom i robotnikom o tych kanonach, od których nie można odstąpić, żeby wydzignąć Polskę i utrwalic niepodległość i demokrację.

PRZEMÓWIENIE WICEPREMIERA

Z kolei zabrał głos sekretarz gen. K. C. PPR wicepremier Gomółka. W przemówieniu jego najważniejszym akcentem było stwierdzenie, że porozumienie wyborcze 6 stronnictw politycznych miało dać mocną podstawę polityczną Polsce ludowej. W propozycji złożonej PSL-owi za podstawową zasadę porozumienia uznaliśmy, że żadna z partii wchodzących w skład bloku nie powinna sobie rościć pretensji do przewagi liczebnej posłów w przyszłym sejmie. Zasada równości dotyczyła PPR, PPS, PSL, SL. Cztery te partie w myśl naszej propozycji miały posiadać równą ilość przedstawicieli w przyszłym parlamencie. Zaproponowaliśmy dalej, ażeby układ ilości

ściowy przedstawicielei zablokowanych partii w rządzie i aparacie państwowym odpowiadał w zasadzie ustanowionym propozycjom przedstawicieli tych stronnictw w sejmie. W różnych ogniskach aparatu państwowego miały być utrzymana zasada równości tych 4 partii. To słuszne, pojednawcze stanowisko wobec PSL zostało przez PSL odrzucone.

Czemu się tak stało? Do ruchu chłopskiego przyszli nowi ludzie, którzy często najmniej mają prawa do powołania się na walkę z sanacją. Nowi ci ludzie, z p. Mikołajczykiem na czele zamierzali właściwie nowy kurs, kurs porozumienia z sanacją. P. Mikołajczyk zasiadał w jednym rządzie z sanatoriami, współpracował z Raczkiewiczem i Anderssem. Za premerostwa p. Mikołajczyka przyszedł do władzy Sosnkowski, którego nominacja była prowokacją dla sprawy uregulowania dorosłych sił stosunków ze Związkiem Radzieckim. Za premerostwa p. Mikołajczyka przedstawiciele PPS zostali usunięci z politycznego przedstawicielstwa krajowego.

PRAWDA O POWSTANIU WARSZAWSKIM

Wyłącznie winą rządu emigracyjnego było też niezgodne powstanie warszawskie. Nie było ono uzgodnione z rządem angielskim. Mówca cytując dokument tajny rządu emigracyjnego, dotyczący powstania warszawskiego. W połowie lipca premier Mikołajczyk zawiadomił premiera Churchilla

i min. Edena o rozkazie wydanym przez komendanta AK, na podstawie którego ostateczne pogotowie zostało wyznaczone na dni 17-25 lipca. Wiadomość tę p. Mikołajczyk potwierdził w rozmowie z Churchillem wieczorem 25 lipca. Ambasador Raczynski złożył 27 lipca memorandum min. Edenowi, zawierające postulaty komendanta AK w przedmiocie poparcia przez lotnictwo brytyjskie powstania warszawskiego. Postulaty te były następujące: wysłanie do Warszawy brygady spadochroniarzy, zbombardowanie przez RAF lotnisk niemieckich wokoło Warszawy, wysłanie na lotniska obsadzone przez AK dywizji Mustangów. Na memorandum to podsekretarz stanu Sir Aleksander Cadogan udzielił odpowiedzi odmownej, motywując odmowę bądź względami technicznymi, bądź perspektywą niezmiernych strat, bądź też koniecznością uprzedniego uzgodnienia akcji z rządem radzieckim. Decyzja ta została następnie potwierdzona przez angielskie MSZ pismem, skierowanym do ambasadora Raczynskiego, którego wyjątek ma brzmienie następujące:

„Decyzja rozpoczęcia generalnego powstania w Warszawie powzięta została bez uprzedniej konsultacji z rządem Jego Królewskiej Mości, który wobec tego nie miał możliwości przygotowania z góry planu współpracy”.

W tym czasie Mikołajczyk mówił przez radio do narodu polskiego:

„Jako premier rządu Rzeczypospolitej biorę na siebie całą odpowiedzialność za decy-

zję gen. Bora; na podstawie obiektywnych danych stwierdzam, że rozpoczęliśmy w Warszawie walkę w odpowiednim czasie”. Powiedzenie jego o odpowiedzialności to puły frazes. Żadnych konsekwencji nie wyciągnął wbrew słow. Obóz demokratyczny dotychczas również nie wyciągnął żadnej konsekwencji. Za tę rolę kitykę zapłacił naród i długo będzie płacił.

NARÓD NIE PRZYJMIE POLITYKI PSL

Wreszcie omówił wicepremier rachuby reakcji, która obrata sobie jako taktikę popieranie PSL. Zostaną ogłoszone dokumenty świadczące o tym, jakie nadzieje wiąże reakcja z PSL.

Na zakończenie oświadczył wicepremier: obóz demokratyczny dzieli od PSL różnica koncepcji ustrojowej, koncepcji drogi politycznej po jakiej Polska ma się rozwijać. Dla PSL ideałem jest wzór węgierski. Ale PSL zbytby przecenia swoje siły. Nie ma ono monopolu na chłopa, a tym bardziej na naród. Naród nie przyjmie polityki, którą PSL chce narzucić. Ogromna większość narodu nie chce polityki awanturni, polityki, która prowadzi na kraj nowo nieszczęśliwą, naród pragnie polityki pokoju wewnętrznego, spokojnej pracy, jak najszybszego wydzignięcia się z trudności gospodarczych. Wierzmy, że decyzja NKW PSL nie jest decyzją całego PSL. Wierzmy, że nasz głos dotrze i do chłopów członków PSL, którzy pragną zjednoczenia wszystkich sił demokratycznych dla niedopuszczenia do powrotu reakcji.

Zmiana podziału administracyjnego Ziemi Odzyskanych

Warszawa (PAP). Obowiązujący dotychczas podział administracyjny Ziemi Odzyskanych miał za podstawę jedną jednostką, złożoną z jednej gromady wiejskiej, podczas gdy na terenie całego naszego kraju istnieją gminy zbiorowe złożone z kilku lub kilkunastu gromad.

Ministerstwo Ziemi Odzyskanych zdecydowało aby i na tych ziemiach wprowadzone zostały przepisy obowiązujące w całym państwie. Tworzenie przez Niemców gmin jednostkowych miało na celu całkowite uzależnienie wszystkich ośrodków od niemieckich władz administracyjnych. Wszystkie czynności z zakresu administracji państwowej w tych warunkach sprawowane były przez jednostki administracyjne większe, gdyż ośrodki gminne złożone z jednej wsi dysponowały minimalnymi jedynie środkami finansowymi. Np. szkolnictwo spożywało całkowicie na barkach państwa, gdyż gmina jednostkowa nie mogła sobie pozwolić na budowę własnej szkoły.

Na Ziemiach Odzyskanych wprowadzone wiec

zostaną gminy zbiorowe, dające rękojmię zdolności do samodzielnego życia. Jeśli gromada wiejska stanowić będzie większy ośrodek ludnościowy i gospodarczy, przewiduje się wówczas utrzymanie jej w drodze wyjątku jako gminy jednostkowej.

Pomoc materialna rządu pracownikom w Gdańsku i pow. morskim

Warszawa (PAP). Celem przyścia z pomocą materialną pracownikom zatrudnionym na obszarze b. wolnego miasta Gdańska i powiatu morskiego z uwagi na specjalnie trudne warunki pracy na tych terenach Rada Ministrów postanowiła na posiedzeniu w dniu 23 lutego br.:

1. Do zasadniczego uposażenia pracowników państwowych, zatrudnionych na obszarze b. wolnego m. Gdańska, miasta Gdyni i powiatu morskiego, ustala się 50 proc. dodatku lokalnego.
2. Znosi się wszystkie wyplacane dotychczas

Generalne zebranie UNRRY z udziałem Polski

Warszawa (obsł. wł.). Na generalne zgromadzenie UNRRY, które rozpocznie się w czwartek w St. Zjednoczonych, został zaproszony minister pracy i opieki społecznej Stańczyk.

Generalne zebranie UNRRY z udziałem Polski

Warszawa (obsł. wł.). Na generalne zgromadzenie UNRRY, które rozpocznie się w czwartek w St. Zjednoczonych, został zaproszony minister pracy i opieki społecznej Stańczyk.

Minister Bymes o sytuacji politycznej

Nowy Jork (obsł. wł.). W Waszyngtonie sekretarz stanu Bymes odbył we wtorek konferencję prasową.

W toku konferencji minister stanu Bymes ogłosił, że Stany Zjednoczone zwróciły się do Bulgarii o dopuszczenie przedstawicieli dwóch partii opozycyjnych do współdziałania z rządem. Zapytany czy gen. Mac Arthur jest zobowiązany do repatriacji wszystkich japońskich jeńców wojennych, a więc i jeńców z Mandzurii, sekretarz przypominał, że według porozumienia poczdamskiego jeńcy japońscy mają powrócić do Japonii.

Zapytany przez dziennikarzy o stanowisko Stanów Zjednoczonych w sprawie Persji, minister stanu Bymes powiedział, że rząd Stanów Zjed-

zonych uważa dzień 2 marca za termin wycofania wszystkich obcych wojsk z Iranu.

Nowy Jork (obsł. wł.). Dnia 5 bm. wieczorem Department Stanu wystosował dwie noty do rządu sowieckiego, jedna dotyczy obecności wojsk sowieckich w Iranie, druga sprawy urządzeń przemysłowych w Mandzurii.

Department Stanu ogłosił również, że nadeszła odpowiedź od rządu chińskiego na notę wyslaną 9 lutego do Czungkingu. Nota ta dotyczyła rzekomych rokowań pomiędzy Związkiem Radzieckim a Chinami o wspólny zarząd zakładami przemysłowymi w Mandzurii.

W odpowiedzi rząd chiński zawiadamia, że w sprawie tej toczony był wprawdzie rokowania, ale propozycje te nie zostały przyjęte.

Akt oskarżenia przeciwko Karolowi Frankowi

Praga (PAP). W dniu 5 marca został opublikowany akt oskarżenia przeciwko b. protektorowi Czech i Moraw Karolowi Hermannowi Frankowi. Frank jest oskarżony o usiłowanie przeprowadzenia zmian w konstytucji Czechosłowacji, zagrożenie bezpieczeństwu Rzeczypospolitej Czeskiej przez popieranie ruchów powstańczych, o spiskowanie z obcym mocarstwem i spowodowanie utraty wolności i śmierci wielu obywateli czechosłowackich.

Echa afery szpiegowskiej w Kanadzie

Ottawa (obsł. wł.). W poniedziałek, 4 bm., zostało ogłoszone sprawozdanie komisji sędziej w sprawie afery szpiegowskiej w Kanadzie. Ambasador sowiecki w Ottawie odmówił udzielenia jakichkolwiek komentarzy w związku z tą aferą.

W Londynie aresztowano prof. Maya na zasa-

dzie ustawy o narażeniu tajemnicy państwowej. May, który liczy 34 lata, jest specjalistą w dziedzinie energii atomowej i przez pewien czas brną czynny udział nad pracami doświadczalnymi nad energią atomową w Kanadzie. Został on aresztowany po ogłoszeniu odczytu na wydziale uniwersytetu.

Sily zbrojne Wielkiej Brytanii

Londyn (obsł. wł.). Premier brytyjski otworzył w poniedziałek po południu debatę na temat brytyjskiej polityki obronnej. Na wstępie swojego przemówienia powiedział on, że porusza tylko okres przejściowy do czasu ustanowienia oddziału poszczególnych państw w międzynarodowych siłach zbrojnych, które stać będą do dyspozycji Narodów Zjednoczonych. Przyjeliśmy pewne zobowiązania podpisując Kartę Narodów Zjednoczonych i zobowiązania takie wypełniamy — mówił Attlee. — Zobowiązań rozmiarów i skład międzynarodowych sił zbrojnych nie zostały jeszcze ostatecznie postanowione, podstawy naszej polityki obronnej muszą być uzależnione od planów Zjednoczonych Narodów, ponieważ pragniemy wziąć udział w ogólnej organizacji bezpieczeństwa, która zabezpieczyć może nie tylko jedno państwo, ale wszystkie narody.

Mówiąc o obecnych rozmiarach brytyjskich sił zbrojnych premier oświadczył, że w ciągu 1 1/2 roku od chwili zwycięstwa brytyjskie siły zbrojne zostaną zredukowane do 75%.

Z dniem 30 czerwca br. Anglia będzie zatem miała 1 900 000 zredukowanych żołnierzy i 100 000

ludzi w trakcie szkolenia. Z kolei premier wyznosił dalszego W. Brytania musi mieć znaczne siły pod bronią. „Zobowiązania są duże — powiedział premier — mamy pewne obowiązki które musimy spełnić, jeżeli zwycięstwo nie ma się zmienić w klęskę. Największym z tych zobowiązań jest okupacja brytyjskiej strefy okupacyjnej Niemiec. Ten odcinek brytyjskiej polityki wymaga znacznych ilości wojska i utrzymania formacji w pełnym składzie. „Nie wolno nam zredukować tych formacji — mówił Attlee — po za pewne ściśle określone minimum. Nie należy sobie wyobrazić, że w Niemczech nie istnieje żadna możliwość zamieszek czy wrogiego w stosunku do nas ruchu.”

Aresztowanie lekarza przybocznego Hitlera

Waszyngton (obsł. wł.). W Bukareszcie został aresztowany lekarz przyboczny Hitlera. Został on aresztowany przez żandarmerię rumuńską, gdyż legitymował się fałszywymi papierami francuskimi.

Polacy wracają do kraju

Warszawa (PAP). Dnia 27 lutego br. przybył do Dziedzic transport Polaków, powracających z Francji. Transport składał się 40 wagonów i obejmował 1 090 osób. Między przybyłymi przeważają wojskowi.

Dar Polski przeznaczyła UNRRA dla Austrii

Nowy Jork (obsł. wł.). Radio wiedeńskie podało do wiadomości, że 25 000 ton węgla przekazanego przez Polskę do dyspozycji władz UNRRA, przeznaczone zostało do Austrii, w celu uruchomienia kości austriackich.

Przystąpienie Szwecji do ONZ

Londyn (PAP). Agencja Reutersa donosi, iż naczelny dowódca armii szwedzkiej gen. Junga złożył na ręce szwedzkiego ministra spraw zagranicznych oświadczenie, w którym zaleca przystąpienie Szwecji do ONZ i przypomina, że krok ten połączony jest z sobą rezygnacją z tradycyjnej polityki neutralności.

Strajk generalny w Bejrucie

Moskwa (PAP). Agencja Tass donosi, że w Bejrucie proklamowano jednodniowy strajk generalny na znak protestu przeciwko polityce angielskiej w Egipcie.

Po demonstracjach antybrytyjskich w Egipcie

Londyn (obsł. wł.). We wtorek wieczorem w Aleksandrii zapanował spokój. Po całodziennych demonstracjach antybrytyjskich, podczas których zgineło 50 osób, a 70 znalazło się w areszcie, premier rządu egipskiego Sikhy Pasza oświadczył udał się do Aleksandrii, by zbadać sytuację na miejscu.

Attlee mówił: Naszym zadaniem praca i jeszcze raz praca

Londyn (obsł. wł.). Premier brytyjski Attlee przemawiał dnia 3 bm. do narodu Anglii, w sprawie zwiększenia produkcji i eksportu. Wezwał on naród do wykazania w okresie odbudowy takiego samego ducha i energii, jak w najcięższych chwilach wojny. Oświadczył on, że przed W. Brytanią stoi zadanie odbudowy państwa, odrobienia strat wojennych i wyproduktowania dostatecznej ilości dóbr konsumcyjnych dla rynku wewnętrznego i na eksport. W. Brytania musi eksportować, aby zdobyć fundusze potrzebne na zakup środków żywnościowych i surowców. Potrzebne jest nam wszystko — mówił Attlee — i jedynym sposobem zdobycia tego jest praca, praca i jeszcze raz praca.

Pożyczka amerykańska dla Anglii

Nowy Jork (obsł. wł.). Dzisiaj, tj. w środy prezydent Truman wygłosił przemówienie na temat amerykańskiej pożyczki zagranicznej.

General dywizji Modelski

Warszawa (obsł. wł.). General brygady Modelski, został mianowany gen. dywizji. Gen. Modelski urodził się w roku 1888. W Łwowie kończył uniwersytet jako doktor filozofii. Bierze on czynny udział w ruchu niepodległościowym. Zarzucił w czasie pierwszej wojny w roku 1919 został kwatermistrzem armii Hallera. W roku 1919 zostaje dowódcą 79 pułku strzelców białostockich. Wraz z Paszkiewiczem walczył w roku 1926 przeciw Piłsudskiemu i pierwszy otwiera ogień przy moście Kierbedzia. Po tych zdarzeniach Modelski zostaje więziony, a od roku 1928 jest na emeryturze. W latach od 1929 do 1939 gen. Modelski stoi na czele Zw. Hallerczyków. W roku 1939 spotyka się w Paryżu z gen. Sikorskim, który go mianuje zastępcą ministra obrony narodowej. W Londynie przeciwstawia się polityce sanacji i zostaje w grudniu 1944 roku zwolniony z wojska. W lipcu 1945 roku wydaje oświadczenie wyzývające do szybkiego powrotu do kraju i od października tego roku jest szefem polskiej misji wojskowej w Londynie.

Życia Wielkopolski i Ziemi Odzyskanych

GNIEZNO

Kogo zrehabilitowano, a kogo odrzucono?
W wyniku rozpraw rehabilitacyjnych, które odbywały się przed Sądem Grodzkim w Gnieźnie w ciągu stycznia i z początkiem lutego rb. (pomijając sprawy odrzucone) załatwiono pozytywnie 12 wniosków, z których połowa została odrzucona.

Zrehabilitowani zostali: Jadwiga Kubiak, Stefan i Augustyna Dudziński, Karol Małuszak, Wiktor i Ella Baranowscy. Odrzucono natomiast wnioski: Sylwii Glausner, Anny Szczepańskiej, Aleksandry Kieprzy, Brunona Holzera, Karola Giessmanna oraz Ireny Raichelt. (pr)

Z koncertu wirtuozów

Staraniem Towarzystwa Przyjaciół Miasta Gniezna, zaproszeni zostali do Grodu Lecha znani wirtuozowie — prof. Lukaszewicz i Leon Świątkiewicz, których popisy artystyczne na fortepianie i wiolonczeli wzbudziły duże zainteresowanie wśród społeczeństwa gnieźnieńskiego.

Artystyczna impreza pozostawiła jak najlepsze wrażenie. (pr)

WSCHOWA

We Wschowie utworzył się Związek byłych więźniów politycznych niemieckich obozów koncentracyjnych i więzień. W skład zarządu weszli: Walczak Stanisław — prezes, Kaczmarek — zastępca, Pizalska Alicja — sekretarka, Lecki Józef — zastępca, Boguszewski Leon — skarbnik, Zolynski, Góralski, Neumann — komisja rewizyjna. Na zebraniu był obecny przedstawiciel Zarządu Wojewódzkiego z Poznania, sekretarz ob. Lempe Stefan. (pr)

NOWY TOMYŚL

Na zebraniu wójtów i burmistrzów powiatu nowotomyśkiego między innymi zostały wygłoszone referat o pobudzeniu do życia przemysłu ludowego.

Inicjatywa referatu Kultury i Sztuki wznowienia przemysłu ludowego o charakterze wielkopolskim spotkała się z żywym zainteresowaniem zebranych. Stworzenia Spółdzielni Wyrobów Ludowych na terenie powiatu nowotomyśkiego, rokuje duże możliwości dochodowe wytwórcom, a propagandę dla regionalizmu Wielkopolski, zaś społeczeństwu da zadolenie zmysłu estetycznego tymbarndziej, że cieszy się poparciem i opieką Wojewódzkiego Wydziału Kultury i Sztuki. (pr)

Zjazd obwodowy pełnomocników akcji siewnej

Z okazji zbliżających się siewów wiosennych odbył się w Koszalinie zjazd obwodowy pełnomocników Akcji Siewnej Województwa Szczecińskiego.

W jeździe wziął udział między innymi wojewoda ptk Leonard Borkowicz.

Po otworzeniu zjazdu przez wojewódzkiego pełnomocnika Akcji Siewnej kpt. Sobieszcański poszczególni pełnomocnicy powiatów składali sprawozdania z terenu. W sprawozdaniach referenci przedstawili nie tylko wyniki dotychczasowej pracy, lecz podali konkretne dane dotyczące ilości ziarna oraz sil potrzebnych potrzebnych do przeprowadzenia akcji siewów wiosennych br.

Następnie kpt. Sobieszcański w dłuższym przemówieniu przedstawił plan akcji oraz udzielił odpowiednich instrukcji i wskazówek.

Ogólna powierzchnia ziemi ornej okręgu Pomorza Zachodniego wynosi: 1.080.000 ha, z tego obszaru plan siewu roku 1945/46 przewiduje ob-

szanie 61—62%, tj. 660.000 ha. W czasie akcji jesiennej zasiano 173.000 ha ozimin, oraz 90.000 ha koniczyn i traw. W dotychczas przeprowadzonej akcji orki zimowej zaorano 47.000 ha. Z pozostałych 350.000 ha — 252.000 ha przypadają na konie (których obecny stan wynosi 18% przedwojennego, tj. 28.000), reszta pracy zostanie wykonana przy pomocy traktorów.

Przeprawadzonego tego planu w 100%, a więc powodzenie całej akcji zależne jest od otrzymania odpowiedniej ilości ziarna na siew (pierwszy transport ziarna już przybywa) oraz od napływu dalszych transportów repatriantów zza Bugu.

Przewiduje się w razie otrzymania większej ilości traktorów podniesienie orki ponad wymiar zakreślony planem siewnym (czarny ugor).

Drugą częścią zjazdu wypełniły dalsze przemówienia, między innymi przedstawicieli: Państwowego Przedsiębiorstwa Traktorów i Maszyn Rolniczych, Okręgowego Urzędu Ziemskiego i Spółpomocy Chłopskiej.

KOŁOBRZEG

Z inicjatywy ob. ob. Kazimierza Figurskiego i Jana Misiołka powstało w pow. kołobrzesckim pow. koło Związku Inwalidów Wojennych RP. Siedzibą koleją jest Kołobrzeg. Prezesem został ob. J. Figurski. Sekretarzem kieruje ob. Jan Misiołek. Koło liczy już 60 członków.

Ostatnio powstało w Kołobrzegu Stowarzyszenie Pionierów Kołobrzesckich, którego staraniem jest praca w kierunku osiedlenia Polaków w powiecie a szczególnie mieście Kołobrzegu, gdzie już osiedliło się 1850 osób. Prezesem Stowarzyszenia został kierownik punktu sanitarnego PKC ob. Witold Recki. Honorowym prezesem wybrano ob. por. Stefana Lipickiego, pierwszego wiceburmistrza miasta. Grono młodych, energicznych ludzi stworzyło w Kołobrzegu teatrzyk amatorów. Młodzi adepci sztuki scenicznej dali już kilka udanych przedstawień w Kołobrzegu, Korlinie i Białogrodzie. (wjc.)

ZIELONA GÓRA

Prapremiera w Zielonej Górze

Zielona Góra oglądała ostatnio prapremierę dramatu „Prawdowie oblicze”. Dramat w czterech aktach, pióra Piotra Kluczyńskiego i J. Ertnerowej obrazuje gehennę Narodu Polskiego pod okupacją niemiecką.

Kilkakrotnie wykonanie powyższej sztuki przez zespół dramatyczny „Pionier” pod kierownictwem autorów spotkało się ze szczerą wdzięcznością społeczeństwa. Autorzy dramatu występując w głównych rolach zdobyli sobie uznanie miejscowego społeczeństwa.

Sztuka ta z pewnością ukaże się i w innych miastach w Polsce i zostanie należycie oceniona.

Zielona Góra obchodziła uroczystość 1-szej rocznicy odzyskania wolności. Po mszy św. odprawionej w kościele Zbawiciela nastąpiło złożenie wieńców przed pomnikiem Bohaterów oraz na grobach żołnierzy polskich. Okolicznościowo przemówienie wygłosił ob. Niezgod, po czym nastąpiła defilada, którą odebrali przedstawiciele miejscowych władz. Po defiladzie odbyła się w Teatrze Miejskim uroczysta akademia. Po zaganieniu przez pełnomocnika Rządu R. P. ob. Jana Klementowskiego przemawiali przedstawiciele partii politycznych. W części artystycznej na wyróżnienie zasługuje recital fortepianowy młodej utalentowanej pianistki Marii Baziukiewiczówny. (wjc.)

Zjazd aktywu informacyjno-propagandowego w Gorzowie

Dnia 1 bm. w Gorzowie, głównym ośrodku życia Ziemi Lubuskiej, rozpoczął obrady cztero-dniowy zjazd starostów i kierowników placówek lubuskich Urzędów Informacji i Propagandy z udziałem przedstawicieli stronnictw politycznych i organizacji społecznych z Polskim Związkiem Zachodnim na czele. Pierwszego dnia zjazdu wygłoszone zostały referaty dyr. dep. ministerstwa Ziemi Odzyskanych dr Gluka o planach zagospodarowania ziem odzyskanych ze specjalnym uwzględnieniem Ziemi Lubuskiej, red. H. Barańskiego o akcji osiedleńczej w ramach Państwowego Urzędu Repatriacyjnego i red. E. Serwańskiego o autochtonach Polakach Ziemi Lubuskiej. Nad referatami wywiała się długa, wyczerpująca dyskusja, w której zabierało głos 15 mówców.

W drugiej połowie dnia przybyły na zjazd ministrowie Informacji i Propagandy Matuszewski mówił o zadaniach urzędów informacji i propagandy i wskazał linie wytyczne ich postępowania. Drugiego dnia obrad odbyły się w godzinach porannych odprawy starostów przez wojewodę poznajskiego dra Widły-Wirskiego w obecności ministra

Matuszewskiego oraz sprawozdania kierowników urzędów informacji i propagandy również w obecności ministra Matuszewskiego. W dniu tym min. Matuszewski wygłosił przemówienie o sytuacji politycznej w kraju. Dalszy program przewiduje objazd Ziemi Lubuskiej w którym biorą udział przedstawiciele prasy poznańskiej i warszawskiej. Szczegółowe sprawozdanie zamieścimy w zakończonym zjeździe.

KORLINO pow. Kołobrzeg

W Korlinie (siedziba władz pow. kołobrzesckiego) nastąpiła zmiana na stanowisku burmistrza. Burmistrzem mianowany został ob. Jan Klepek (PPR) a wiceburmistrzem ob. Wanda Trojanowska (PPS).

Staraniem grona obywateli powiatu kołobrzecznego powstał Spółdzielczy Bank Poczty i siedziba w Korlinie. Prace organizacyjne powierzono ob. Janowi Jeziorańskiemu. (wjc.)

Po przywiezieniu zwłok naszego drogiego i najlepszego brata, szwagra i wujka. śp.

ks. Antoniego Hałasa
proboszcza parafii M. B. Częstochowskiej w Poznaniu, który zginął w dniu 13. 11. 1944 r. śmiercią tragiczną od pocisku niemieckiego w Mielcu, nastąpi w piątek, dnia 8 marca br., o godz. 14.30 złożenie zwłok na miejscu wiecznego spoczynku na cmentarzu w Górczynie.

Msza św. za duszę Zmarłego odprawiona zostanie w sobotę, dnia 9 marca, o godz. 8.30 w kościele Farnym w Poznaniu.

W nieutulonym smutku pozostała
rodzina
Bydgoszcz, Poznań. 7253

Dnia 19 sierpnia 1944 w czasie działań wojennych w Mielcu zginęła tragiczną śmiercią w dziesiątej wiosnie życia nasza najdroższa córka, nasza najukochańsza siostrzyczka, śp.

Maria Grzędzianka
Złożenie przewiezionych do Poznania zwłok na miejsce wiecznego spoczynku nastąpi w piątek, dnia 8 marca br. o godz. 14.30 na cmentarzu w Górczynie.

Msza św. odprawiona zostanie w piątek, 8 marca, o godz. 8 w kościele św. Krzyża w Górczynie.

W głębokim smutku pozostali
rodzice, siostry i rodzina
Poznań, Pałacza 35
Ostrów Wlkp. 7255

Dnia 5 marca 1946 r. po długich cierpieniach zmarł nasz długoletni pesocownik, śp.

Wojciech Cieśliński
W Zmarłym Zakład nasz traci wroczego kolego i pracownika.

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 7 marca 1946, o godz. 10.30 z cmentarza na Jezychach.

Rada Zakładowa Dyrekcja Rzeźni Miejskiej 7260

Dnia 28 marca 1943 r. zmarł w Mielcu mój najdroższy mąż, nasz najukochańszy i troskliwy ojciec, śp.

Jan Walczak
Złożenie sprowadzonych do Poznania drogi zwłok na miejscu wiecznego spoczynku nastąpi w piątek, 8 marca, o godz. 14.30 na cmentarzu w Górczynie.

Msza św. za spokój duszy Zmarłego odprawiona zostanie w sobotę, 9 marca br., o godz. 8.30 w kościele Farnym w Poznaniu.

W nieutulonym żalu pozostała
żona z synami i rodzina
Poznań, Wrocławska 28/29. 7254

Wielebnemu Duchowieństwu, Cechowi Rzeźnickiemu, Wojewódzkiej Centrali Skupu Bydła, oraz wszystkim krewnym, znajomym i przyjaciółom, którzy oddali ostatnią przysługę ojcu memu, śp.

Ludwikowi Rostowi
składam tą drogą serdeczne
Bóg zapłać!
syn
Leon Rost z rodziną
7139

Dnia 4 marca 1946 zasnęła w Bogu, po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzona Sakramentami św., moja najdroższa, najukochańsza i najkrokwiejsza siostra, nasza droga siostra, szwagierka i ciocia, śp.

z Andersów
Gertruda Stefania Nowakowa
przeżywszy lat 53.
Pogrzeb odbędzie się datą, w czwartek, w Wągrowcu.
W nieutulonym żalu podgręban
mąż i rodzina
Wągrowiec, Kolejowa 13. — Bydgoszcz, Opaleniec, Chraplewo, Wencław, Wyrzysk, Zycardów. 3-60

W trzecią bolesną rocznicę śmierci naszego najukochańszego ojczulka, teścia i dziadka, śp.

Jana Skąpskiego
naszej najukochańszej matczki, teściowej i babki, śp.
z Stróżyńskich
Bronisławy Skąpskiej
zmarłej dnia 24 stycznia 1945 r.
oraz naszego ukochanego brata, szwagra i stryżka, śp.
Włodzimierza Skąpskiego
zmarłego dnia 3 lutego 1934 r. odprawiona zostanie msza św. dnia 10 marca 1946 r. o godz. 8.30 rano w kościele Matki Boskiej Bolesnej na Łazarzu, o czym zawiadamiamy strapieni

B. i L. Skąpscy
z rodzinami
Poznań, Lodowa 17 m. 3. 7115

Worłd wszelkiego rodzaju, również podarte oraz nicziniśnie kupuje Poznańska Fabryka Wórków, Przemysłowa 33, telefon 16-45. 5804

Za spokój duszy śp.

Kazimierza Jaworskiego
zmarłego dnia 20 grudnia 1944 r. w Lublinie, nie do-czekawszy się powrotu z wygnania, odprawiona zostanie
msza św.
w piątek, 8. III. 1946 r., o godz. 8.30 w kościele św. Marcina, przy ul. Fredry, o czym zawiadamiamy
7142
brat, siostry i szwagrowie
Poznań, Kraszewskiego 12 m. 4 — Luboń, Lublin.

W drugą rocznicę śmierci ukochanego męża i ojca naszego, śp.

Piotra Stranza
zmarłego w Krakowie, odprawione zostaną w piątek, dnia 8. III. 1946 r.
msze św.
w kościele parafialnym w Witkowie i kościele oo. Je-zuitów w Poznaniu o godz. 7.30.
7307
żona i dzieci

KUPOJĘ
złotą biżuterię, brylanty, srebro i platery
F-a Witold Stajewski
Poznań, Półwiejska 9 b
6706

Sprzedaż maszyn rolniczych
w drodze licytacji dobrowolnej
jak: plugów, woza, parowników, wagi decym., kartoflarki, opelacza, kosiarzy itp. odbędzie się 11 marca br. o godz. 11-iej w Michorzewie, pow. Nowy Tomyśl stacja kolejki opalenickiej. 7077
Spadkobiercy śp. X. prob. J. Starzewskiego

Kupujemy:
SIATKĘ na siłka do herbaty
BLACHĘ aluminiową, białą itp.
DRUTY ocynkowane
Wytwórnia Wyrobów Metalowych
B-cia Waligórscy i Z. Paprzycki
Poznań, Łacina 4 (dawn. Św. Rocha)

Produkujemy:
SPRZĘTY kuchenne
GALANTERIĘ metalową
6923

Kreda Gips nadeszły
Wapno — Cement
Farby — Lakiecy
oraz wszelkie artykuły malarskie poleca
Fr. Gogulski i Ska
Poznań, Wrocławska 15 Telefon 35-35
7132

